

Katsaus 17.9.2017

Aktiivinen metsänhoito on parasta ympäristölle ja mahdollistaa biotalouden toteutumisen

EU:n ympäristövaliokunnan esitykset ja linjaukset ovat hämmentäneet suomalaisen puunjalostuksen ja metsänhoidon parissa työskenteleviä. Ne uhkasivat sitä hienoa metsien ja puutuotteiden ympäristöystävällistä hyödyntämistä, mitä Suomessa on kehitetty määrätietoisesti jo vuosikymmeniä. Onneksi asiaan herättiin ajoissa ja asian valmisteluun pystyttiin vaikuttamaan niin, että suunnitellut linjaukset eivät näyttäisi toteutuvan. Edunvalvonta on tärkeää ja siitä on pidettävä jatkuvasti huolta.

EU:n ympäristövaliokunnan esitykset metsiin liittyvästä ilmastopolitiikasta olisivat vaatineet Suomen metsähakkuiden määrän palauttamista kymmenen vuoden takaiselle tasolle. Samalla muun muassa puunjalostuksen sivutuotteena syntyvää sahanpurua ei olisi voinut käyttää polttoaineena eikä nestemäisten polttoaineiden raaka-aineena. Vaatimukset olisivat tehneet nykyisistä ympäristöystävällisistä sivutuotteista jätettä. Sen myötä merkittävä osa puutuoteyritysten liikevaihdosta olisi hävinnyt ja tuonut ison ongelman yrityksille: mihin uusi jäte, joka ennen hyödynnettiin osana biotaloutta, laitetaan?

Aktiivinen metsänhoito on parasta ilmastopolitiikkaa, koska nuoret metsät sitovat hiiltä tehokkaammin kuin vanhat. Jos metsissä ei tehdä tarvittavia hakkuita, metsät eivät sido hiilidioksidia yhtä tehokkaasti. Lisäksi kun puusta tehdään pitkälle jalostettuja tuotteita, elinkaaritarkastelun myötä puutuotteiden pitkäaikainen hiilensidontakyky tekee puutuotteista entistä ekologisempia. Tämän ajattelun ympärille puutuoteteollisuus, metsätalous ja kaikki alan toimijat ovat kehittäneet toimintaansa pitkäjänteisesti. Tämä on myös muodostanut koko biotalousajattelun perustan ja syvän ytimen. Tätä kehitystä on syytä vaalia ja kehittää edelleen.

Suomen metsiin pohjautuva biotalousstrategia on herättänyt paljon positiivista mielenkiintoa. Tehty työ asian toteuttamisessa ja tiedottamisessa on saanut muutkin maat ymmärtämään sen mahdollisuuden, mitä hyvällä metsien hoidolla ja puupohjaisilla tuotteilla positiivisine sivuvirtoineen voidaan tarjota ilmastonmuutoksen ehkäisyyn. Tätä kehitystä ei yksinkertaisesti saa tuhota kestävämmillä direktiiveillä tai linjauksilla.

Talouden positiivinen vire näkyy liikevaihdoissa, mutta ei kannattavuudessa

Liikevaihdon suhdannekehitys puutuoteteollisuudessa näkyy oheisessa kuvassa 1. Liikevaihdon indeksi on kasvanut merkittävästi puun sahaus-, höyläys- ja kyllästystoiminnassa (TOL 161).

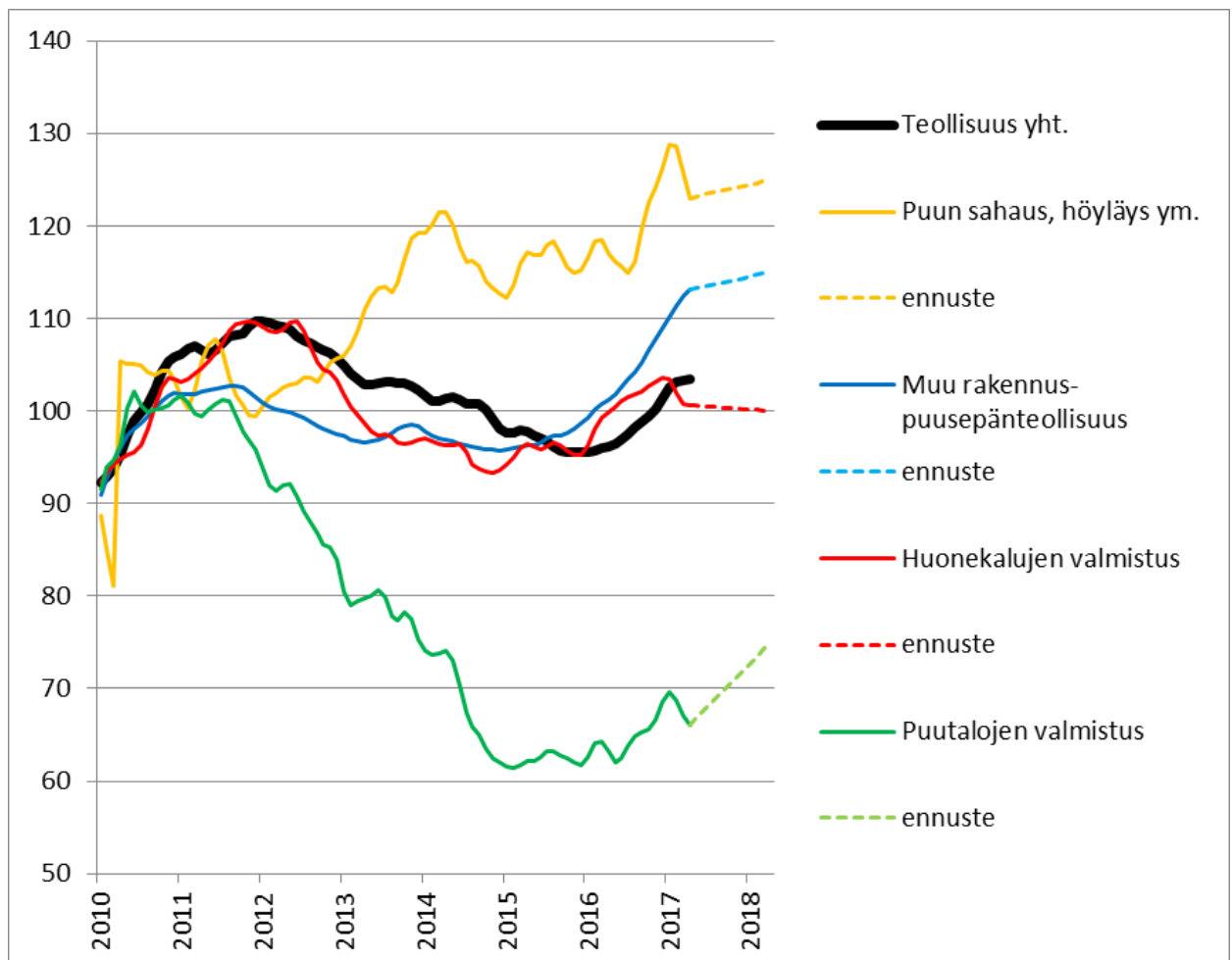
Liikevaihdon kasvu selittyy sahatuotteiden suurella viennin kasvulla. Sahatuotteiden viennin kasvu rikkoi viime vuonna kaikkien aikojen ennätyksen. Myös rakennuspuusepäntuotteissa liikevaihdon indeksi on kasvanut merkittävästi lyhyessä ajassa, ja viime vuosina suunta on

ollut nousussa. Kasvu selittyy kotimaisen rakentamisen elpymisellä, suurin osa tuotannosta jää kotimaahan.

Indeksi on laskenut merkittävästi puutalojen valmistuksessa (TOL 16231), mutta suunta näyttäisi vihdoin kääntyvän ylöspäin. Kotimaisen rakentamisen kasvu tulee näkymään myös pientalojen rakentamisessa ja nostaa myös puutalojen valmistajien liikevaihtoa. Huonekalujen valmistuksessa liikevaihdon kehitys on ollut hyvin samalla tasolla jo pitkään, eikä merkittävää muutosta ole näkyvissä. Ala on hyvin riippuvainen kotimaan kysynnästä ja kotimaan kysynnän kasvaessa myös huonekalujen kauppa kasvaa.

Puutuoteteollisuuden toimialoilla on haettu myös tuottavuuden nousua, mutta kilpailu puuteollisuudessa on kovaa. Yrityksien taloudelliset tulokset eivät ole kehittymisestä huolimatta ylittäneet muun teollisuuden tasolle. Esimerkiksi sahauksessa kannattavuutta nakertavat valuuttakurssien muutokset, vahva euro, kustannustaso erityisesti kuljetuskustannuksissa ja raaka-aineen hinnan suhde myytävien tuotteiden hintaan.

Kuva 1. Liikevaihdon indeksin kehitys ja ennuste sekä puun sahaus, höyläys ja kyllästys huonekalujen, puutalojen ja rakennuspuusepäntuotteiden valmistuksessa 2010–4/2017. Vuosi 2010 = 100 (Lähde: Tilastokeskus)

Lisätiedot:

toimialapäällikkö Pasi Loukasmäki, Kainuun ELY-keskus, puh. 029 502 3568
kehittämispäällikkö Esa Tikkanen, TEM, puh. 050 0405 459